

EK2: İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş. VARANT RİSK YÖNETİMİ ESASLARI

Aracı kuruluş varantlarına ilişkin Seri: III, No: 37 sayılı "Aracı Kuruluş Varantlarının Kurul Kaydına Alınmasına ve Alım Satım İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği" uyarınca ihracı yapılan varantların karşılaşılabileceği risk yönetimi esasları bahsi geçtiği çerçevede İş Yatırım Risk Yönetimi Müdürlüğü tarafından izlenmektedir. İhracı yapılan varantlara ilişkin risk ölçüm, analiz ve raporlama faaliyetleri muhasebe sistemine entegre edilerek günlük bazda çalıştırılmakta olan risk yönetimi sisteminden gerçekleştirilmektedir. Ürün özelinde uygulanan risk yönetimi uygulama esasları kurum genelinde geçerli olan risk yönetimi politika esasları ile bütünleşik bir yapı izlenmektedir.

Varant, sahibine ilgili kontrat fiyatından dayanak varlığı alma opsiyonu veren bir menkul kıymettir. Varantlar çeşitli Menkul Kıymetler, Borsa Yatırım Fonları, Borç Enstrümanları, Dövizler veya Emtia'lar üzerine yazılabilmektedir.

1. Varant Tanımı ve Fiyatlaması

Piyasada çeşitli varant tipleri işlem görmektedir. Bunlardan bazıları "Korunmuş Varantlar"dır. (Covered Warrants) Varant sahibinin adına dayanak varlık varant yazıcısı tarafından saklanıyorsa, bu varant tipi "Korunmuş Varant" olarak ifade edilmektedir. Varantların iki temel türü bulunmaktadır;

- Alım Varantları (Call Warrants): Alım varantları sahibine ihraççıdan dayanak varlığı önceden belirlenmiş bir fiyattan vade bitiminde veya bitiminden önce satın alma hakkını verir, fakat herhangi bir mecburiyet yüklenmez.
- Satım Varantları (Put Warrants): Satım varantları sahibine ihraççıya dayanak varlığı önceden belirlenmiş bir fiyattan vade bitiminde veya bitiminden önce satma hakkını verir, fakat herhangi bir mecburiyet yüklenmez.

Varant Fiyatı : Varant fiyatı iki öğeden oluşmaktadır. Bu öğeler Varant'ın "İçsel Değer"i ve "Zaman Değeri" i dir.

Alım Varantı için;

İçsel Değer = Spot Varlık Fiyatı - Kullanım Fiyatı

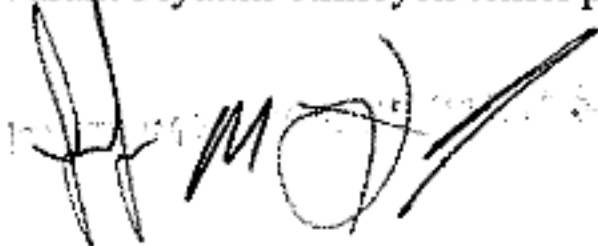
Satım Varantı için;

İçsel Değer = Kullanım Fiyatı - Spot Varlık Fiyatı

Varant Zaman Değeri:

Pratikte varantlar temel değerleri ile alınıp satılmamaktadır. Yatırımcılar varantların sağladığı yararlar için ekstra bir değer ödemektedir. Bu ekstra değer zaman değeri olarak bilinmektedir. Zaman değeri prim olarak ifade edilmektedir.

Varant Fiyatını etkileyen temel parametreler aşağıdaki şekilde gerçekleşmektedir.

Faktörler	Değişim	Alım Varant Fiyatı	Satım Varant Fiyatı
Kullanım Fiyatı	+	-	+
Dayanak Varlık Fiyatı	+	+	-
Vadeye Kalan Gün Sayısı	-	-	-
Volatilité	+	+	+
Faiz Oranı	+	+	-
Temettü Oranı	+	-	+

Prim: Varant için yapılan ödeme piyasada prim olarak adlandırılır. Varantın sahibi, dayanak varlığı alma veya satma hakkının değeri olduğu için bir prim ödemektedir. Alım ve Satım Varantlarının her ikisi için de prim ödenmektedir.

Call Prim = [(Kullanım Fiyatı + (Varant Fiyatı x Dönüşüm Oranı)) - Dayanak Varlık Spot Fiyatı] / Dayanak Varlık Spot Fiyatı x 100%

Put Prim = [Dayanak Varlık Spot Fiyatı - (Kullanım Fiyatı - (Varant Fiyatı x Dönüşüm Oranı))] / Dayanak Varlık Spot Fiyatı x 100%

Varant Fiyatlaması : Black Sholes-Merton Modeli¹

$$W = Se^{-Qt} N(d_1) - Xe^{-rt} N(d_2)$$

$$d_1 = \frac{\ln\left(\frac{Se^{-Qt}}{X}\right) + \left(r + \frac{\sigma^2}{2}\right)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma\sqrt{T}$$

W: Call Varant Fiyatı

S : Spot Dayanak Varlık Fiyatı

Q : Temettü Verimi

N(d) : Standart Normal Dağılım Olasılık Değeri

X : Kullanım fiyatı

r : Risksiz Faiz Oranı

T : Varant Vadesi

e : Logaritma

σ : Dayanak Varlık Standart Sapması

İhraç edilen varantların Amerikan tipinde olması durumunda Monte Carlo modeli kullanılarak simülasyon bazlı fiyatlandırma ve risk duyarlılık ölçümleri de entegre risk yönetimi sistemi uyarınca yapılabilmektedir.

Dayanak Varlıklar: Varantlar birçok dayanak varlık üzerine ihraç edilebilirler. Örneğin, pay senedi, veya pay senetlerinden oluşan bir sepet, emtia ve endeks üzerine varant ihraç edilebilmektedir.

Varant Sahibinin Hakları: Varant sahibi elinde bulundurduğu varantın özelliklerine sahip olarak ihraççıdan satın alma hakkına veya ihraççıya satma hakkına sahiptir. Varant sahibi eğer varantı

¹ Avrupa Tipi Call Opsiyonu

kullanması neticesinde oluşan kar'a ortak olmadığı durumda varlık teslimatını yapmak veya yükümlülüğü kabul etmek zorunluluğuna sahip değildir.

İhraççı, ters pozisyon alabilir ve maksimum kayıp durumu da ödenen prim ile limitli kalacaktır. Varantların nakdi uzlaşısı ile vadede takas edilmesiyle kar otomatik olarak varant sahibine aktarılmaktadır.

Zorunluluklar ve İhraççı: Varantı yazan finansal kurum eğer varant sahibi varantı kullanacak olur ise, yasal olarak dayanak varlığın teslimatını yapmak zorundadır. Bu durumda Varant sahibi ihraççıya prim ödemektedir.

Varant İtfa Tarihi: Varantlar önceden belirlenmiş vade tarihine sahiptir.

Amerikan ve Avrupa Tipi Korunmuş Varantlar: Varant Amerikan veya Avrupa tipinde ihraç edilebilmektedir. Amerikan tipi varantlar sahibine vade tarihine kadar herhangi bir zamanda kullanma (exercise) hakkını vermektedir. Avrupa tipi varantlar ise sahibine sadece vade tarihinde kullanma hakkını vermektedir.

Fiziksel-Nakit Uzlaşısı: Varant, sahibi hakkını kullandığında yazan tarafın yükümlülüğünü fiziksel olarak karşılaması şeklinde veya nakdi uzlaşısı şeklinde dizayn edilebilmektedir.

Dönüşüm Oranı / Parite: (Conversion Ratio) Varant ihraç edildiğinde önceden belirlenen bir dönüşüm oranına sahiptir. Bu dönüşüm oranı 1 adet dayanak varlığın kaç adet varant karşılığına denk geldiğini ifade etmektedir. Örneğin, ABC Şirketi üzerine yazılmış bir adet 3:1 Alım Varantı (Call Warrant) sahibinin bir adet pay alabilmesi için 3 adet Varant alması gerektiğini ifade etmektedir.

Uzun ve Kısa Pozisyonlar: Alım veya Satım Varantları alan bir varant sahibi uzun pozisyona sahip olmaktadır. Bunları ihraç eden ise kısa pozisyona sahip olmaktadır.

Ayarlama: (Gearing) Varant ayarlaması, bir varant alındığında ilgili olan dayanak varlık ile varantın fiyat ilişkisini göstermektedir. Varantın ayarlama faktörü eğer 8X ise, aynı sermaye miktarı ile ilgili dayanak varlık üzerine yapılacak olan yatırım miktarının 8 katı oranında dayanak varlık riskine maruz olduğu ifade edilmektedir.

Ayarlama Faktörü = Dayanak Varlık Fiyatı / (Dönüşüm Oranı x Varant Fiyatı)

Delta: Dayanak varlık fiyat değişimleri karşısında teorik varant fiyatındaki hareketin ölçü birimini ifade etmektedir. Eğer spot piyasadaki X pay senedinin delta değeri 0.50 ise, ilgili pay senedinin spot fiyatındaki 0.1 birimlik değişim karşısında X pay varant değişimi de 0.05 birim düzeyinde gerçekleşecektir.

Kaldıraç: Kaldıraç (efektif ayarlama) varlık değerinin fiyatında olan bir değişim için varantın değerinde gerçekleşen nisbi teorik değişimi ifade etmektedir. Bu ilişki aşağıdaki şekilde ifade edilebilmektedir;

Kaldıraç = Delta x Ayarlama

Endeks Çarpanı: Bu çarpan sadece endeks varantları ile ilgilidir. Varant kullanım tarihinde ödenecek miktarı belirlemek için kullanılmaktadır.

İS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Varant Kullanım Tarindeki Alım Endeks Varantının Değeri = Endeks Çarpanı x (Endeks Kapanış Değeri – Varant Kullanım Seviyesi)

Zımnı Volatilité (Implied Volatility): Varant dayanak varlık fiyatının gelecekte göstereceği düşünölen ve piyasa tarafından tahmin edilen fiyat hareketinin vadeye bağlı olarak ifade edilmesidir. Bir yıllık Varant zımnı volatilitésinin % 30 olarak ölçölmesi, ilgili dayanak varlık spot fiyatının aşağı veya yukarı yönde % 30 hareket edebileceğini ifade etmektedir.

Döviz Varantı: Döviz varantı sahipleri vade tarihinde veya daha önce bir miktar yabancı döviz dayanak varlık olan döviz ile değiştirebilirler. Varantın değeri paritedeki hareketlere bağlı olarak değişmektedir. Taşıdıkları genel özellikler doküman içerisinde bahsi geçen varantların ortak özellikleri ile aynı şekilde bulunmaktadır.

Emtia Varantı: Emtia varantları, dayanak varlıkların altın, gümüş veya platinyum gibi emtialar olabileceği satın alım veya satım varantları şeklinde olabilmektedir. Taşıdıkları genel özellikler doküman içerisinde bahsi geçen varantların ortak özellikleri ile aynı şekilde bulunmaktadır..

2. Varant Potansiyel Riskleri

- Her ne kadar ayarlama faktörü potansiyel getirileri büyütecek olsa da kayıp potansiyelini de aynı şekilde büyötmektedir. (ancak kayıp başlangıç yatırımı ile sınırlıdır)
- Varantın vadesi fiyatını etkilemektedir. Varantlar vade sonlarına yaklaşıyorsa yatırımcılar, varantları daha yakından takip edeceklerdir.
- Yatırımcıların fiyat beklentisi varantın bitiminden sonra gerçekteşeceği yönünde ise, varantların üzerindeki zaman limiti bu dönem boyunca geçerli olmadığından dolayı yatırımcıların varanttan faydalayanamaması söz konusudur.

Varant'ların dayanak varlık spot fiyatındaki değişime göre Kar'da (In the Money-ITM), Zarar'da (Out of Money-OTM) veya Başabaş (At the Money-ATM) noktasında olma durumları aşağıdaki şekilde değişmektedir.

Ürün	Karda	Başabaş Noktasında	Zararda
Alım Varantı (Call Warrant)	Spot > Varant Kullanım Fiyatı	Spot = Varant Kullanım Fiyatı	Spot < Varant Kullanım Fiyatı
Satım Varantı (Put Warrant)	Spot < Varant Kullanım Fiyatı	Spot = Varant Kullanım Fiyatı	Spot > Varant Kullanım Fiyatı

Varant pozisyonuna ait risk duyarlılığı, işleme konu olan spot dayanak ürün fiyat değişimi nedeniyle risk seviyelerinde farklılaşmaların yaşanabileceğini ifade etmektedir.

Delta; Varantın yazıldığı ilgili dayanak varlığın fiyatındaki bir birim değişmenin varant priminde oluşturduğu değişimi göstermektedir.

Gamma; Varantın ilgili olduğu dayanak varlığın fiyatındaki değişimin varantın deltasında meydana getirdiği değişimi ölçmektedir.

Vega; Varantın dayandığı varlığın fiyat dalgalanırılığındaki birim değişimin varant priminde oluşturduğu değişimdir.

Theta; Risk ölçümlerinde büyük önem taşıyan zaman faktörünü ifade eden gösterge olup, varant fiyatının vadeye göre değişiminin ölçüsüdür.

İşYATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Rho; Faiz oranlarındaki yüzdesel değişimin varant fiyatında oluşturduğu değişimin ölçüsüdür.

Varant Risk Toleransı: Genellikle yatırımcılar eğer varlık değerinde keskin bir yükseliş bekliyorlarsa yüksek efektif ayarlama faktörü (effective gearing) olan Kısa Vadeli Zararda Alım Varantlarını (Out of Money Call) seçmektedir. Bu türdeki yatırımlar yüksek potansiyel getiri sunmasına rağmen aynı zamanda yüksek kayıp riski de taşımaktadır.

Muhafazakar yatırımcılar için ise, Uzun Vadeli Başabaş (At the Money) Varantlar en iyi risk-getiri oranı sağlayabilmektedir.

- **Düşük Ayarlama Faktörüne Sahip Varantlar:** Derin Karda (Deep In the Money) olan bir Alım Varantı vadeye kalan süre az veya çok olsa da bir pay gibi davranmaktadır.
- **Yüksek Ayarlama Faktörüne Sahip Varantlar:** Derin Zararda (Deep Out of Money) olan bir Alım Varantı vadeye kalan süre az (< 1 ay) ise, sadece dayanak varlık fiyatında kısa vadede hızlı bir yükseliş bekleyen yatırımcılar için tercih sebebi olabilmektedir.
- **Yüksek Ayarlama Faktörüne Sahip Varantlar:** Derin Zararda (Deep Out of Money) olan bir Alım Varantı vadeye kalan süre çok (> 3 ay) ise, sadece düşük primli ve delta, yüksek elastikiyeti olan ve yüksek kaldıraç isteyen yatırımcılar için uygun olabilmektedir.

Varant İhracı ve Risk İzleme: Birincil varant ihracının çoğunlukla Başabaş (At the Money) dayanak varlık fiyat seviyesinden gerçekleşiyor olmasının dışında aynı vade ve dayanak varlık üzerine farklı kullanım fiyatlarından da yeni varant ihraçları yapılabilecektir. Bu durumda yatırımcılara dayanak varlık spot fiyat değişimlerinden farklı dönemlerde yapılan yeni varant ihraçlarına iştirak etmeleri sağlanarak tek bir ihracın yaratacağı dayanak varlık fiyat dezavantaj riski azaltılabilmektedir. İhraç edilmesi düşünülen varantlar ile ilgili potansiyel korunma stratejileri aşağıdaki şekillerde olabilir:

- 1) Tam Delta korunma (hedging) uygulanmayarak, piyasa koşullarına göre de bir korunma stratejisi izlenebilmektedir. Spot dayanak varlık fiyat seviyesi vade başabaş kullanım (forward ATM strike) seviyesine ulaştığında korunma amaçlı alım veya satım işlemleri yapılmaktadır.
- 2) Tam delta korunma (hedge) işlemleri birtakım eşik delta seviyeleri planlanarak yapılabilmektedir.
- 3) Mevcut varant pozisyon türü ile aynı niteliklere sahip yeni bir opsiyon pozisyonu karşı kurumlar üzerinden alınacak ters pozisyon ile kapatılabilir.
- 4) Mevcut Varant pozisyonu genel kurum opsiyon portföyü içerisinde takip edilerek toplam bazda korunma (hedge) işlemleri yapılabilir.
- 5) Yukarıda ifade edilen korunma stratejilerinden oluşturulabilecek bir kombinasyon üzerinden farklı yöntemler de takip edilebilmektedir.

Varant satan ihraççı, taşıdığı pozisyon riskini kapatmadığı durumda dayanak varlıktaki fiyat değişimlerinden kaynaklanan riske maruz kalmaktadır. Bu nedenle ihraççıların ilgili varlıkları ters yönlü pozisyonları kullanarak korunmaya gittikleri uygulamalar sıklıkla görülmektedir. Taşınan varant pozisyon risklerinden korunmak amacıyla yapılan opsiyon işlemlerinde karşı taraf riskinden kaynaklanan bir kredi riski söz konusu olabilmektedir. Kurum adına yapılan opsiyon işlemlerinde,

İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

karşı kurum ile imzalanmış bir ISDA Master Agreement ve eki Credit Support Annex bulunacağından ilgili işlemlere dair doğan karşı taraf riskine ilişkin olarak karşı kurumdan alınacak/karşı kuruma verilecek teminatların dikkate alınması gerekmektedir.

İş Yatırım varant piyasasındaki ilk ihraççılardan birisi olmasının yanında varant piyasasına likidite sağlamak amacıyla piyasa yapıcısı kimliği ile alım/satım işlemlerinde bulunabilecektir. Böylece piyasadaki varant işlemlerinin bir yandan daha dar marjlar içerisinde gerçekleşmesine yardımcı olunurken, diğer taraftan gerçekleşen işlemlerden belirli oranda bir prim elde edilerek taşınan riskin yönetilmesiyle yükümlü olmaktadır.

3. Varant Risk Limitleri:

Varant ihracını takiben alınan ve/veya satılan varant sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan toplam risk tutarı (günlük RMD) varant nominal ihraç değerinin % X'ini aşamaz. İlgili risk limiti delta korunma veya ters yönlü alınan opsiyon pozisyon miktarını içeren netleştirilmiş toplam pozisyon tutarını ifade etmektedir. İhracı yapılan varant sözleşmesinin getirisi dayanak varlığın getirisi ile aynı olmayabilir. Zira yapılan sözleşme direkt dayanak varlığa değil, ihraç sırasında belirlenen özellikler doğrultusunda söz konusu varlığı dayanak olarak kabul eden varant sözleşmesine yatırım yapılmasıdır. İhraç sonrasında oluşacak olan getiri tamamen varant sözleşmesinin şartlarına göre belirlenecektir.

Varant ihracı neticesinde borsa dışından dayanak varlık üzerine alınan tezgahüstü opsiyon sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan karşı taraf riski ise ilgili varant ihraç nominal değerinin % X'ini aşamaz. Borsa dışından korunma amaçlı gerçekleşen opsiyon sözleşmeleri için yatırım yapılabilir kredi derecesine sahip² karşı taraflara verilen teminat sözkonusu türev aracın karşı taraf riskinin hesaplanmasına dikkate alınacaktır.

Borsa dışında taraf olunacak sözleşmeler, uluslararası piyasalarda kabul görmüş ISDA (International Swap and Derivatives Association) kural ve uygulamalarına tabi olacaktır.

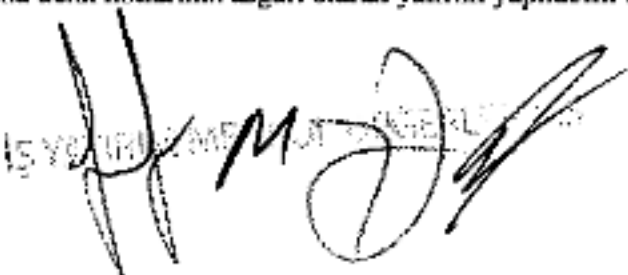
Borsa dışından gerçekleşen opsiyon sözleşmeleri Black & Scholes ve/veya Monte Carlo Simülasyon modeli uyarınca varant dayanak varlık fiyatını baz alarak iyi niyet esaslı olarak ihraççı kurum tarafından değerlendirilerek gerekli risk hesaplamaları yapılacaktır.

Gamma oranı dayanak varlıktaki spot fiyat değişiminin delta oranında yaratacağı değişim miktarını ifade etmektedir. Yüksek gamma değeri yüksek riski ifade edeceğinden dolayı taşınan varant pozisyonlarının mevcut gamma değerlerinin risk yönetimi sistemi tarafından düzenli olarak takip edilmesi gerekmektedir.

Varant Ayarlama Faktörü, varant ilk ihraç sürecinde belirlenen dayanak varlık dönüşüm oranının varant fiyatı ve dayanak varlık fiyatı arasındaki ilişkiyi yansıtan bir ölçüt olarak ifade edilmektedir. Varant ayarlama faktörünün X düzeyinin altında kalması hedeflenmektedir.

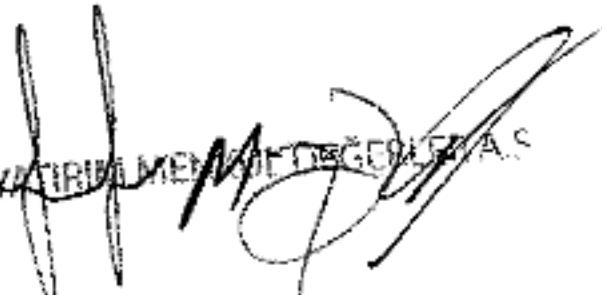
Ayarlama Faktörü = Dayanak Varlık Fiyatı / (Dönüşüm Oranı x Varant Fiyatı)

² Türkiye'de yerleşik mali kuruluşların ulusal notlarının asgari olarak yatırım yapılabilir seviyede olması gereklidir. Yurt dışında yerleşik kuruluşlar için ise Standard&Poors, Moody's ve Fitch tarafından verilen ihraççı notlarının (issuer rating), ülkemizde kurulu derecelendirme kuruluşlarının ise buna denk notlarının asgari olarak yatırım yapılabilir seviyede olması zorunludur.

Varantın en çok karşı karşıya olacağı piyasa riski, (faizlerin/döviz kuru/fiyatların dalgalanma düzeyi) “Riske Maruz Değer-RMD” hesaplamaları üzerinden kendi içinde tutarlı risk ölçüt ve kriterleri kullanılarak, kontrolün ifasına ilişkin uygun usuller tesis edilerek belirlenen risk limitlerine olan uyum gözlemlenerek ölçülecektir. Piyasa riskinin doğru ve düzenli bir şekilde ölçümünün sağlanabilmesi için öncelikle ulusal ve uluslararası finansal piyasalarda genel kabul görmüş tarihsel dayanak varlık piyasa verilerinin İş Yatırım A.Ş. bünyesine akışının sağlanması ve günlük olarak saklanması gerekmektedir. Risklerin ölçülmesi safhasında, varantın maruz kalacağı risklerin belirli ölçüler veya kriterler kullanılarak sayısal ya da analitik bir şekilde ifade edilmesi sağlanacaktır.

Varant için gerekli risk ölçümlerinin Riske Maruz Değer (RMD) hesaplamaları şeklinde yapılması ve RMD hesabında 1 günlük elde tutma süresi ile tek taraflı % 99 güven aralığı kullanılması planlanmaktadır RMD hesabında kullanılan tarihi gözlem dönemi 1 yıldan az olmayacaktır. Üssel olarak ağırlıklandırılmış hareketli ortalama ya da benzeri diğer metotların kullanılması durumu için de kullanılacak tarihi gözlem süresi en az bir yıl olup, modelde fiili olarak kullanılan ağırlıklandırılmış veriler en az 6 aylık bir süreyi kapsamalıdır. İş Yatırım A.Ş., Varant RMD hesabında, maruz kaldığı tüm piyasa risklerini kapsamaya kaydıyla “Varyans-Kovaryans”, “Tarihi Simülasyon” ve “Monte-Carlo Simülasyonu” modellerinden uygun göreceği bir risk ölçüm metodunu kullanacaktır.

İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

VARANT VE VARANT BENZERİ SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI RİSK BİLDİRİM FORMU

Önemli Açıklama

Sermaye piyasasında gerçekleştireceğiniz varant ve/veya varantlara benzer sermaye piyasası araçları alım satım işlemleri sonucunda kâr edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, Seri:III, No:37 "Aracı Kuruluş Varantlarının Kurul Kaydına Alınmasına ve Alım Satım İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği"nin (Tebliğ) 16. maddesinde öngörüldüğü üzere "Varantlara İlişkin Risk Bildirim Formu"nda yer alan aşağıdaki hususları anlamanız gerekmektedir.

Uyarı

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun "alım satım aracılığı yetki belgesi"ne sahip olup olmadığını kontrol ediniz. Bu yetki belgesine sahip banka ve sermaye piyasası aracı kurumlarını www.spk.gov.tr veya www.tspakb.org.tr web sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Varantlara İlişkin Genel Bilgi

Aracı Kuruluş Varantı (Varant), elinde bulunduran kişiye, dayanak varlığı ya da göstergeli önceden belirlenen bir fiyattan belirli bir tarihte veya belirli bir tarihe kadar alma veya satma hakkı veren ve bu hakkın kaydı teslimat ya da nakit uzlaşısı ile kullanıldığı menkul kıymet niteliğindeki sermaye piyasası aracıdır.

Varantın dayanak varlığını, İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senedi ve/veya İMKB 30 endeksi kapsamında yer alan birden fazla hisse senedinden oluşan sepet oluşturur. Dayanak göstergesi ise İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) tarafından oluşturulmuş hisse senedi endeksleridir.

Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) tarafından uygun görülmesi halinde, yukarıda belirtilen dayanak varlık ve göstergeler dışında kalan konvertibl döviz, kıymetli maden, emtia, geçerliliği uluslararası alanda genel kabul görmüş endeksler gibi diğer varlık ve göstergeler de varanta dayanak teşkil edebilir.

Bu formda yer alan açıklamalar Tebliğ'in 20'nci maddesi uyarınca Kurul'un uygun göreceği varantlara benzer nitelikli sermaye piyasası araçları (varant benzeri) için de geçerlidir. Varant benzeri sermaye piyasası aracı alım satım işlemi gerçekleştiren aracı kuruluş, söz konusu sermaye piyasası aracının özellikleri hakkında müşterilerini bilgilendirmek zorundadır. İşleme başlamadan önce bu bilgileri edinmeniz önemlidir. Aracı kuruluşunuzdan mutlaka talep ediniz.

İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.

İşleyiş Esasları, Hak ve Yükümlülükler

1. Varantların alım satımı, Kurul'un onayı üzerine İMKB mevzuatı çerçevesinde belirlenecek işlem esasları kapsamında İMKB'nin uygun göreceği pazarda, piyasa yapıcılık esasına dayalı olarak yapılır. Piyasa yapıcılığı kapsamında, piyasa yapıcısı aracı kurum likidite sağlamak üzere, ilgili piyasa düzenlemeleri çerçevesinde sürekli alım-satım kotasyonu vermek zorundadır. Piyasa yapıcılığına ilişkin esaslar, Kurul'un uygun görüşü üzerine İMKB tarafından belirlenir.

2. Varantların satışının aracı kuruluşlar vasıtasıyla yapılması ve İMKB'de işlem görmesi zorunludur. İMKB'de işlem gören varantların işlem sırasının kapatılmasına ilişkin esaslar İMKB tarafından belirlenir.

3. Varantların vadeleri iki aydan az, beş yıldan fazla olamaz.

4. Dayanak varlığı veya göstergesi İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senedi veya İMKB 30 endeksi kapsamında yer alan birden fazla hisse senedinden oluşan sepetin olduğu varantlarda uzlaşma biçimi kaydi teslimat veya nakit uzlaşma olarak belirlenebilir. Dayanak varlığı bunların dışında varlık ya da gösterge olan varantlarda ise nakit uzlaşma esaslarının uygulanması zorunludur.

5. Varant ihracından doğan uzlaşma yükümlülüğünün yerine getirilmesinden ihraççı sorumludur. Garantör bulunması halinde, ihraççı ile garantör müteselsilen sorumlu olur.

6. Varant ihraçları kaydi olarak yapılır ve ihraççının Merkezi Kayıt Kuruluşu üyesi olması zorunludur.

Risk Bildirimi

İşlem yapacağınız aracı kuruluş ile imzalanacak çerçeve sözleşmede belirtilen hususlar olarak, aşağıdaki hususları anlamanız çok önemlidir.

1. Aracı kuruluş nezdinde açtıracağınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu, borsalar, takas ve saklama merkezleri tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümleri uygulanacaktır.

2. Varant işlemleri çeşitli oranlarda riske tabidir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda aracı kuruluşa yatırdığınız paranın tümünü kaybedebileceğiniz gibi, kayıplarınız yapacağınız işlemin türüne göre yatırdığınız para tutarını dahi aşabilecektir.

3. Kaldıraç etkisi nedeniyle varant alım işlemi yapmanın piyasada lehe çalışabileceği gibi aleyhe de çalışabileceği ve bu anlamda kaldıraç etkisinin tarafınıza yüksek kazançlar sağlayabileceği gibi zararlara da yol açabileceği ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır.

4. Bir varant satın alırsanız ve varantın sağladığı dayanak varlığı ya da göstergesi önceden belirlenen bir fiyattan belirli bir tarihte veya belirli bir tarihe kadar alma veya satma hakkını kullanmamaya karar verirsiniz, riskinizi varanta ödediğiniz bedel ve buna ek olarak ödeyeceğiniz komisyon ve diğer muamele ücreti ile sınırlamanız mümkündür.

İKTİSADİyatırım Menkul Değerler A.Ş.

5. Aracı kuruluşun piyasada işlem yapacağınız varantlara ilişkin olarak tarafınıza aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulamaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.

6. Varant alım satımına ilişkin olarak aracı kuruluşun yetkili personeline yapılacak teknik ve temel analizin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğu dikkate alınmalıdır.

7. Varant ihracı nedeniyle ihraççının maruz kaldığı risklere ilişkin risk yönetim politikasının izahnamede yer alması zorunludur. İzahname, Tebliğ uyarınca ihraççı ile piyasa yapıcının internet sitesinde yayınlanır. İhraççının risk yönetim politikası, yatırım kararınızı vermeden önce dikkatle okunmalıdır.

8. Yabancı para cinsinden düzenlenen varantlar ve/veya varantların dayanak varlığında, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin olduğunu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk Lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve döviz hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.

9. İşlemlerinize başlamadan önce, aracı kuruluşunuzdan yükümlü olacağınız bütün komisyon ve diğer muamele ücretleri konusunda teyit almalısınız. Eğer ücretler parasal olarak ifade edilmemişse, ücretlerin parasal olarak size nasıl yansıtacağı ile ilgili anlaşılır örnekler içeren yazılı bir açıklama talep etmelisiniz.

İşbu varantlara ilişkin risk bildirim formu yatırımcıyı genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, varantların alım satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolayısıyla tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapmalısınız.

İS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

SERMAYE PİYASASI KURULU
BAŞKANLIĞI
Ortaklıklar Finansmanı Dairesi
Eskişehir Yolu 8. Km. No:156
BALGAT/ ANKARA

İstanbul, 21 Mayıs 2013

İhraççısı olduğumuz İş Yatırım Aracı Kuruluş Varantları'ndan ayrı olarak, bir sene içerisinde ihraç edilmek üzere 15.000.000 TL itibari değerli 1.500.000.000 adet "İş Yatırım Aracı Kuruluş Varantları" ile ilgili olarak, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin, Bağımsız Denetimden Geçmiş Son Finansal Tablo Döneminden İtibaren finansal durumu ile faaliyetlerinde önemli olumsuz değişiklikler olmadığını beyan ederiz.

Saygılarımızla,

İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜK

Yasir Demir
Müdür

Yigit Arıkoç
Direktör

SERMAYE PİYASASI KURULU
BAŞKANLIĞI
Ortaklıklar Finansmanı Dairesi
Eskişehir Yolu 8. Km. No:156
BALGAT/ ANKARA

İstanbul, 21 Mayıs 2013

İhraçcısı olduğumuz İş Yatırım Aracı Kuruluş Varantları'ndan ayrı olarak, bir sene içerisinde ihraç edilmek üzere 15.000.000 TL itibari değerli 1.500.000.000 adet "İş Yatırım Aracı Kuruluş Varantları" ile ilgili olarak, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin, Bağımsız Denetimden Geçmiş Son Finansal Tablo Döneminden İtibaren finansal durumu ile faaliyetlerinde önemli olumsuz değişiklikler olmadığını beyan ederiz.

Saygılarımızla,

İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜK

Yasın Demir
Müdür

Yücel Arıkök
Direktör